

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Extremæ Vnctionis Materia

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

dalo, omitti potest.

Extr. Vnct. Villalobos tom. 1. tra. 10. diff. 5. num. 1. ubi putat, cessante contemptu, & scandalo, omitti posse absque ullo peccato par. 3. tract. 4. resol. 170. & part. 5. tr. 3. resol. 97. Et quidem, qui in extremis positus, potest hoc Sacramentum recipere, & sciens ac prudens omittit, contemne illud præsumitur, secundum S. Juan. quæst. unic. artic. 7. de Extrem. Vnct. dub. 2. concl. 2. Non ita secundum Tanner. tom. 4. disp. 7. q. 1. 3. num. 56. resolutione 97. cit. §. Sed his.

2. Ex dictis sequitur, Parochum non teneri regulariter sub mortali ministrare hoc Sacramentum cum periculo mortis, ut dicemus verb. Parochus, num. 5. Nec debere aut posse simplicem Sacerdotem in defectu Parochi ministrare, nisi in certis casibus, ut dicemus infra num. 23. In casu tamen necessitatis posse etiam excommunicatum denunciatum, etiam tempore interdicti. Diximus verb. Excommunicacionis, num. 19.

EXTREMÆ VNCTIONIS

Utilitas

Extrema Vnctio debet peccata, si adsunt, & illorum reliquias.

3. ¶ Utilitas, & effectus Extremæ Vnctionis explicantur à Tridentin. sess. 14. cap. 3. his verbis: Huius Sacramenti res est gratia Spiritus sancti, cuius Vnctio delicta; si qua sint adhuc expianda, ac peccati reliquias abstergit, & aegroti animam alleviat, & confirmat, magnam in eo divina misericordia fiduciam excitando, qua infirmus sublevatus, & morbi incommoda, ac labores levius fert, & tentationibus demonis calcaneo insidiantis, facilius resistit, & sanitatem corporis in terdum, ubi saluti animæ expeditur, consequitur. ¶

Roborat infirmum contra tentationes.

Et confert sanitatem si expedit salutem animæ.

4. Et quod attinet ad finitatem, cum Sacramenta non operentur virtute miraculosa, sed supernaturali ordinata, non illam consequitur, qui Vnctionem differt ad Extremum vitæ, quando corpus ita est viribus destitutum, ut ad sui restorationem necessarium sit manifestum miraculum. Imò ait Pitiglian in 4. d. 23. quæst. unic. art. 5. q. 4. hoc Sacramen-

tum in extremis suscipere, esse aliquomodo tentare Deum, & virtutem Sacramenti experiri velle. Adde, quod devotio infirmi, & usus rationis effectui huius Sacramenti plurimum coadert, contrafertque vires contra tentationes, quæ infirmum in usu rationis fatigant. Non tamen multum festinandum est, quia idè dicitur Vnctio Extrema, quia non debet dari, nisi iis, qui præsumuntur in discrimine vitæ constituti. Ita Kellhusius tom. 2. in 3. part. qu. 31. art. 3. contra impudentissimum Calvinii mendacium, part. 3. tractat. 4. resol. 173. & part. 5. tr. 3. resol. 95.

Et non dif- fertur a, que ad finem vita. Sed neque debet nimis maturari.

5. Gratia huius Sacramenti confertur, quando perficitur ultima Vnctio cum sua forma essentiali, quæ est quinta. Ita Suarez tom. 4. disputat. 4. sect. 2. nu. 13. Alii putantes, singulas Vnctiones esse integrum Sacramentum, dicunt, conferrí post singulas. Sed de hoc infra, cum materia. part. 3. tractat. 4. resol. 179.

Gratia confertur post quintam Vnctionem.

EXTREMÆ VNCTIONIS

Materia.

6. ¶ Sicut in Baptismo duplex est materia: nimirum remota, quæ est aqua, & proxima, quæ est ablutio: ita & duplex datur in hoc Sacramento: remota, & est Oleum: proxima, & est Vnctio.

Materia remota huius Sacramenti est oleum. Olivarum. Benedictum

7. Oleum debet esse Olivarum, & benedictum ab Episcopo in eodem anno, ex cap. litteris, de consecr. dist. 3. Sed in necessitate potest Parochus infirmum ungere oleo veteri. Ita declaravit Sac. Cœgregatio Episcoporum die 20. Maii 1770. apud Gavantum in Ench. verb. Extrema Vnctio, numer. 10. part. 9. tractat. 6. resolutione 46. & part. 10. tractat. 16. resolutione 81. Immo valde probabile putat Laymann lib. 5. tom. 8. cap. 2. numer. 4. materiam huius Sacramenti esse Chrisma. Unde si quis per errorem Chrismate infirmum unxisset, nihil innovandum fore, sed rem Domino commendandam: maxime, quod Vnctio

ab Episcopo in eodem anno.

Sed in necessitate admitti potest vnum

plerum-

Et secundum aliquos *Christma. Sufficit autem in singulis unctio- bus una gutta.*

plerumque non sine scandalo iteraretur. *part. 3. tractat. 4. resolut. 176. & part. 5. tractat. 3. resolut. 90. & part. 10. tract. 11. resol. 15* Putat autem Filiuccius *tom. 1. tr. 3. cap. 4. n. 78*, non sufficere unam guttam olei in singulis unctio- bus, quia non satis est ad unguendum. Sed quia ex *Regin. tom. 2. lib. 28. cap. 7. num. 13*. ea quantitas olei sufficit in hoc Sacramen- to, quæ aquæ sufficiens est in Baptismo, & multi DD. dicunt, in Baptismo suffice- re unam guttam aquæ, ut suo loco dixi- mus *num. 20*. probabile viderur, unam guttam olei in hoc Sacramento suffice- re. Et ita docet Tannerus *tom. 4. disp. 7. quest. 1. dub. 3. num. 16*. Ad argumentum responderetur, guttam sufficere ad ungen- dam partem corporis aliquantam, nec plus Rituale exigere. Et alioqui si plus requireretur, ampulla olei brevi defice- ret. *tr. 5. tr. 4. ref. 88. §. Notandum est. † & dubitanter olim part. 3. tract. 4. ref. 177.*

Materia pro- xima est un- ctio.

Non simplex.

Sed quintu- plex.

8. Unctio verò secundum Becanum *de jacr. c. 25. quest. 7. num. 6*. ad essentiam Sacramenti, & gratiam producendam unica sufficit, quia a *9* aliud ex Scriptu- ra, vel Ecclesiæ traditione colligitur. Et forma Ambrosiana, & Veneta non signi- ficat, nisi unam unctio- nem. In Baptismo quoque sufficit una immersio, & in Eucha- ristia una species. Et tandem in eo, qui non haberet oculos non esset neces- saria unctio oculorum. Quod verò Con- ciliium Florëntinam ponat plures unctio- nes, non obitare, quia ponit septem, quas certum est non omnes esse necessarias: debere nihilominus adhiberi plures, jux- ta Ecclesiæ consuetudinem, quæ unum Sacramentum dicuntur, sicut plures Or- dines, & species panis, & vini in Eucha- ristia. Ita ille. Et qua opinione sequitur, *ut sup. num. 5*. insinuavimus, gratiam hu- jus Sacramenti conferri statim, ac unctio peracta est. Sed communior, & probabi- lior sententia, Ledesma *to. 1. de extr. Vnct. c. 1. docet*, ad hoc Sacramentum integrã- dum requiri quinque unctio- nes, & gra- tiam conferri statim, ac quia unctio cum sua forma peracta est, ac proinde si infirmus statim post primam unctio- nem

decedat, non consequi gratiam. *part. 3. tract. 4. ref. 170.*

9. Quibus non obstantibus, ait Mar- chinus *de peste part. 3. c. 6. num. 26*. Paro- chum in tribus casibus necessitatis pos- se unam unctio- nem adhibere, cum cõ- ditione saltem mentaliter percepta, si est validum. Nimirum, si timeret, infirmum ante quinque unctio- nes decessurum, vel se peste inficiendum, vel alios ægros abique ulla pro- fus unctio- ne decessuros. Nam non est improbable, per unam unctio- nem acquiri aliquam gratiam habi- tualem, & actualem, imò & corporis fan- nitatem. Et alioqui, cum hoc Sacramen- tum non sit necessarium, non sit injuria infirmo, & cum adhibeatur conditio, nec Sacramento. Et obviatur periculo Sacerdotis. Ita etiam Granado *in 3. part. contr. 8. tr. un. disp. 7. nu. 12. part. 5. tr. 3. ref. 89. & olim part. 10. tract. 12. ref. 31*. Ex qui- bus à fortiori sequitur, quod docet Fil- liucius *tom. 1. tract. 3. cap. 5. n. 129*. in casu necessitatis sufficere unctio- nem unius oculi, auris, naris, manus, &c. cum forma generali *Indulgeat tibi Deus quicquid per visum, auditum, &c. deliquisti*. Omitten- do etiam signare signo Crucis, *part. 3. tr. 4. resol. 168. §. Sed ego. & par. 5. tr. 3. ref. 79. signo Crucis. in fine, & 90. post medium, par. 9. tr. 9. ref. 59. p. 10. tr. 11. ref. 11. in fine.*

10. Et extra necessitatem signa Crucis omittit, ait Nugus *in addit. ad 3. part. quest. 29. art. 6.* esse peccatum mortale, & contrarium esse improbable. Sed, se- cluso contem- ptu, & scan- dalum, non est mortale. Quod extra necessitatem omittit, ait Nugus *in addit. ad 3. part. quest. 29. art. 6.* esse peccatum mortale, & contrarium esse improbable. Sed, se- cluso contem- ptu, & scan- dalum, non est mortale. Quod extra necessitatem omittit, ait Nugus *in addit. ad 3. part. quest. 29. art. 6.* esse peccatum mortale, & contrarium esse improbable. Sed, se- cluso contem- ptu, & scan- dalum, non est mortale. Ita Becanus *de Sacr. cap. 27. q. 3. n. 3. part. 3. tr. 4. ref. 178. & 168. in fine.*

11. Petes: An tempore pestis, ad con- tagionem vitandam, liceat infirmum ungere virgula argentea, lignea, &c. Re- spondeo, licere, quia hic usus non in- fert irreverentiam Sacramento, & jus- servandi vitam est nobis innatum. Debet autem postea talis virga purgari, &c.

Fieri etiam possunt unctio- nes virgula argentea, &c. ad vitan- dam conta- gionem tem- pore pestis.

& si argentea sit, in similem usum servari, si vero lignea cremari. Ita Marchinus de peste par. 3. c. 5. num 1. & alii par. 3. tr. 4. ref. 167. & par. 5. tract. 3. resol. 79. Sed si oleum deficit, potest misceri alium non benedictum, in parva tamen quantitate. par. 9. tr. 6. resol. 44.

EXTREMÆ-VNCTIONIS.

Forma.

Forma huius 12. **H**UJUS Sacramenti forma præ sacramenti (per istam unctionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat ubi Deus quidquid per visum (& repetitur ad singulos sensus; illos nominatim exprimendo) deliquisti, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, Sed hæc ultima verba, in nomine Patris, & c. ait Filiucius 1. tr. 3. cap. 4. n. 86. non esse necessaria. Et idem docet Reginaldus tom. 2. lib. 28. c. 9. n. 56. de illis verbis: sanctam & piissimam, quia sine illis sensus manet integer. Idem dicendum cum Suarez tom. 4. disp. 40. sect. 3. num 13. contra Nugnum in addit. ad 3. part. tract. 1. quæst. 29. art. 9. concl. 4. de parteula, per suam misericordiam, quia causa principalis quæ hujus Sacramenti sufficienter exprimitur illis verbis, Indulgeat tibi Deus. Idem dicendum videtur de illis particulis, per visum, auditum, & c. Igitur de necessitate Sacramenti sunt illa. Per istam unctionem indulgeat tibi Deus quidquid deliquisti. Qui vero reliqua sine necessitate omitteret, peccaret. par. 3. tract. 4. ref. 175. S. Notandum, & 180. & quidem mortaliter, quia sub ista forma recederetur Sacramentum dubium, ut est communior sententia, Præpositi Lessii, Granadi imo licet Sacramentum esset validum, adhuc graviter peccaret, sicut & ille, qui consecraret vinum congelatum, licet consecratio esset valida. par. 1. tr. 1. ref. 18. quia saltem contravenitur consuetudini Ecclesiæ.

13. Hæc autem forma, ut patet, est deprecativa. Sed an indicativa foret sufficientis? Affirmat Becanus de Sacram. cap. 27. q. 7. num. 3. quia sicut Ecclesia ex illis verbis, baptizantes eos colligit hanc formam, Ego te baptizo, ita ex illis ungentes Diana. Summa.

illum, colligere potest hanc, Ego te ungo. Deinde, quia forma Ambrosiana, & Veneta non est deprecativa Tertio, quia in Confirmatione, sufficiens est hæc forma, Consigno te Chrismate, unde, & in hoc Sacramento, ungo te oleo. Nec obstare illud Jacobi, Orent super eum. Nam forma Sacramentalis à sanctis Patribus vocatur oratio, etiam si sit indicativa. Sed negativam sententiam Nugnus in addit. ad 3. part. q. 33. art. 6. & alii adeo certam existimant, ut dicant hoc Sacramentum collatum cum forma indicativa iterandum esse sine conditione, quia non possunt esse instituta pro uno Sacramento duæ formæ nõ habentes eundem sensum. Rõgo si deprecativa est sufficiens, non erit sufficiens indicativa, cum non habeat sensum illi æquivalentem. Sed sententiã Becani probabilem putavit Suar. in 3. tr. 10. 4. disp. 40. sect. 3. n. 7. Cum quo contra Nugnum dicendũ est, validam esse hanc formam: Ungo te Oleo sancto, & Deus tibi remittat quidquid peccasti, &c. quia verbis indicativis adjungitur sufficiens deprecatio. Graviter tamen peccaret, qui hac forma uteretur part. 3. tract. 4. ref. 175.

EXTR. VNCT. SVBIECTVM.

14. **E**XTREMÆ Unctionis subiectum capax, non est quicumque moriturus, sed tantum moriturus ex infirmitate, sive illa procedat ex morbo, sive ex vulnere, sive ex partu, sive ex senectute. Unde non potest ungi suspendendus, navigationem procellosam aggressurus, & c. quia Apostolus ait: Si quis infirmatur.

Extrema Unctio non potest conferri ei, qui suspendi debet.

15. Requiritur etiã usus rationis. Unde perpetuo amentibus dari non debet. Secus, si aliquando sani fuerunt, & hoc Sacramentum petierunt ex pressẽ, vel tacite in receptione aliorũ Sacramentorũ probabile sit, illos petituros fore, si possent. Itã Zambranus de sacr. extr. unct. c. 5. dub. 2. Qui advenit in tali casu furiosum resistentem esse ligandum, & fortiter tenendum, seclusis tamen laicis ad tollendum scandalum. Quod sanẽ necessarium foret, si aliud Sacramentum recipere non potuisset. part. 2. tract. 14. ref. 84.

Sed tantum infirmis. Usus rationis habentibus. Unde non debet conferri perpetuo amentibus. Qui nunquã mentis composes fuero, nec alia Sacramenta susceperẽ.